

Писмена позиция

„Демокрация в криза? 30 години след обединението - МОЯТА ЕВРОПА - оформяне демократично и солидарно бъдещето на Европа“

На 3 октомври 2021 г. в „Деня на германското единство“ германският канцлер каза: „Демокрацията беше постигната от гражданите на ГДР преди 30 години. Но тя не е даденост; тя трябва да се живее, оформя и защитава отново и отново.“ С това тя повече или по-малко обобщи изявленията на участниците в събитията по проекта в Йена и Люнебург.

В България демокрацията е в криза. Гласът от България: трябва да постигнем демокрация чрез методите на демократична конституционна държава, чрез гражданско участие в политическия живот на България. „Свободата на словото и правата на човека са сред най-важните „препъни камъни“ на демокрацията у нас, но и в други европейски страни. Центърът за изследване на демокрацията направи проучване сред българите за мнението им за ситуацията в страната. Резултатите са печални: 59% от нашите съграждани смятат, че каквато и политическа сила да е на власт, нищо няма да се промени. Над ¾ от обществото смята, че олигарсите определят дневния ред в страната. Повече от половината от анкетираните смятат, че медиите у нас не са свободни. Освен това авторитаризмът нараства и демократичното бъдеще на България е поставено под сериозно съмнение.“

В Испания сепаратизмът и високата безработица сред младите хора са предизвикателствата пред демокрацията. По-специално младите граждани не чувстват, че ги приемат на сериозно и с необходимата степен на важност. Ето защо пада доверието в политиката, доверието в Европа и с това в демокрацията.

Като цяло консорциумът смята, че фалшивите новини драстично са увеличили риска от дезинформация в дигиталните медии през последните години и че в резултат на това демокрацията също е затрупана с теории на конспирацията.

Ето най-важните импулси от семинарите и дебатите:

1. Ценностите на демокрацията: свобода, човешко достойнство, уважение, справедливост, свобода на мнението и свободата на печата - са ценности, които са високо ценени във всички страни и поколения и трябва да бъдат ценени и защитени.
2. Поради пандемията и ограниченията на основните права е важно да се възвърне доверието в политиката и демокрацията.
3. Единодушно беше желанието във всички участващи страни: гражданите да бъдат включени все по-пряко във вземането на решения и формирането на политиката.
4. 30 години след „демократичните промени“, а също и в Испания след режима на Франко, все още няма надеждни структури на демокрацията, видими за

гражданите. Корупцията, сепаратизмът, национализмът и десният популизъм са предизвикателства и представляват възможни „кризи“ на демокрацията. Те трябва да се третират по-сериозно и да се разглеждат задълбочено.

5. От гледна точка на всички участващи е необходимо по-добро и по-интензивно историческо и политическо образование от 5-та година нататък - във всички европейски страни. Формирането на демократична зрялост да е в дневния ред на всяко училищно образование. За това уроците по история и политика се нуждаят от по-висока оценка.
6. Прилагането на демократичните ценности включва също лична, икономическа и социална сигурност. Стана много ясно, че точно за това политиките трябва да противодействат на „създателите на страх“ и на други популистски лозунги. Гражданите трябва да участват активно – като например чрез дейностите на този проект за памет на европейското минало.
7. В момента солидарността на Европа е по-търсена от всякога. По време на пандемията политическите пътища на Унгария и Полша, както и разногласията по въпроса за миграцията не засилиха доверието в ЕС и неговата политика. Солидарността не е лесна – но е много важна в това предизвикателство. В противен случай гражданите не само в Европа ще загубят напълно своята „вяра“ в Европа. Защото популистките партии в цяла Европа подхващат тези въпроси отново и отново и поставят пръста си в рана, за оздравяването на която всички европейски правителства трябва да действат.

Координатор:
Recht in Europa e.V.
Weißenfelser Straße 13
07743 Jena, Германия
www.recht-in-europa.eu/

Със своите партньори:

Miteinander in Europa e.V.
от Германия
www.miteinander-in-europa.eu

Учебна работилница Европа
от България
www.lernwerkstatt-bg.eu

AIFED
от Испания
aifed@aifed.es